

Bibliotek i samhället

Libraries in society

15 högskolepoäng

15 credits

Ladokkod: C3BIS1

Revision: 9.0

Fastställt av: Utskottet för utbildningar inom bibliotek, information och IT 2025-10-14

Gäller från: VT 2026

Nivå: Grundnivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Biblioteks- och informationsvetenskap (G1N)

Utbildningsområde: Övrigt

Ämnesgrupp: Biblioteks- och informationsvetenskap

Förkunskapskrav: Endast grundläggande behörighet

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

Den här kursen handlar om biblioteket som samhällsinstitution och i kursen presenteras därför ett urval samhällsteorier med särskild relevans för biblioteksverksamhet. Fokus läggs också på biblioteksväsendets struktur; dess aktörer, deras funktioner och inbördes relationer i historiska och samtida perspektiv. En utgångspunkt för kursen är att bibliotek utgör en infrastruktur för informationsförsörjning i samhället. I kursen relateras bibliotek särskilt till den offentliga sektorn men också till marknaden och civilsamhället. Vidare behandlar kursen biblioteksrelaterad juridik samt svenska reglers funktion med relevans för biblioteksväsendet.

Mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna, med avseende på,

Kunskap och förståelse

- 1.1 Redogöra för hur grundläggande samhällsteorier kan appliceras i relation till biblioteksverksamhet,
- 1.2 Redogöra för biblioteksväsendets struktur med avseende på dess aktörer, deras samhällseliga villkor, funktioner samt relationer till varandra, i nutida och historiskt perspektiv,
- 1.3 Redogöra för och urskilja det huvudsakliga innehållet i de för biblioteksväsendet centrala delarna av svensk lagstiftning,
- 1.4. Redogöra för bildningens betydelse i en bibliotekskontext,

Färdighet och förmåga

- 2.1 Diskutera och argumentera för olika perspektiv på bildning,
- 2.2 Problematisera biblioteksväsendets olika funktioner i samhället,
- 2.3 Värdera och problematisera aktuell forskning om biblioteksväsendets samhällseliga och politiska villkor,
- 2.4 Identifiera de roller bibliotek spelar och har spelat i samhället genom tillgängliggörande och förmedling av information och kultur,
- 2.5 Identifiera rättsreglers funktion och tillämpning samt föra en juridisk argumentation,

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- 3.1 Sammanfatta och värdera biblioteksväsendets betydelse i historisk och samtida kontext,
- 3.2 Problematisera biblioteket som aktör i samhället, med betoning på offentlig förvaltning,
- 3.3 Urskilja, kategorisera och kontrastera relationer mellan olika professioner, verksamheter och organisationer som rymts inom biblioteksväsendet och det omgivande samhället utifrån olika teoretiska perspektiv samt
- 3.4 Urskilja och kontrastera etiska och juridiska synsätt inom bibliotekssektorn.

Undervisningsformer

Undervisningen i kursen består av:

- föreläsningar
- seminarier
- sökövningar

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer

Kursen examineras genom följande examinationsmoment:

Skriftlig inlämningsuppgift: Essä om bibliotekshistoria

Lärandemål: 1.2, 2.4

Högskolepoäng: 3

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Seminarium: Perspektiv på bildning

Lärandemål: 1.4, 2.1, 3.1

Högskolepoäng: 3

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Tentamen 1: Biblioteksväsendet

Lärandemål: 1.2, 2.4, 3.3

Högskolepoäng: 3

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Skriftlig inlämningsuppgift: Perspektiv på biblioteket som samhällsinstitution

Lärandemål:

Högskolepoäng: 3

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Tentamen 2: Biblioteksjuridik

Lärandemål: 1.3, 2.4, 3.2

Högskolepoäng: 3

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

För betyget Godkänd på hel kurs krävs minst godkänt betyg på samtliga moment. För betyget Väl Godkänd krävs dessutom Väl Godkänd på tre av fyra av de examinationer där detta betyg kan erhållas.

Då kursplanen ändras kommer student som önskar slutföra kvarstående examinationsmoment från ett kurstillfälle att examineras utifrån kursens nya innehåll och upplägg. Då kursen har upphört kan student som önskar slutföra kvarstående examinationsmoment följa hela eller delar av annan likvärdig kurs.

Om studenten har ett beslut/rekommendation om särskilt pedagogiskt stöd från Högskolan i Borås på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att anpassa examinationen. Examinator har att utifrån kursplanens mål avgöra om examinationen kan anpassas i enlighet med beslutet/rekommendationen.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Kurslitteraturen är i huvudsak på svenska men kurslitteratur på engelska, norska och/eller danska kan förekomma.

Andersen, J., Hvenegaard Rasmussen, C. & Jochumsen, H. (red. 2008). At forstå biblioteket: en introduktion til teoretiske perspektiver. (1. udg.) København: Danmarks Biblioteksforening.(267 s.)

Blomgren, R., Michnik, K. & Sundeen, J. (Red.) (2022). Biblioteksgeografín: En antologi om biblioteksväsende och bibliotekssektor. Lund: Studentlitteratur. (400 s.)

Broms, S. (2021). Biblioteken och juridiken (3 [omarb. och utvidgade] uppl.). Lund: Studentlitteratur. Kap. 1–3 (160 s.).

Burman, A. & Sundgren, P. (red.) (2010). Bildning: texter från Esaias Tegnér till Sven-Eric Liedman. Göteborg: Daidalos.(403 s.)

Frenander, A. & Lindberg, J. (red.) (2012). Styra eller stödja?: svensk folkbibliotekspolitik under hundra år. Borås: Institutionen Biblioteks- och informationsvetenskap/Bibliotekshögskolan, Högskolan i Borås. [Tillgänglig elektroniskt]. Kap. 1, 8 (88 s.)

Lerner, F. (2009). The story of libraries. NY: Continuum. Kap. 1-11, 13, 15 (171 s.)

Lindberg, S., & Teorell, J. (2013). Varieties of Democracy (V-Dem). Statsvetenskaplig tidskrift, 115(4), 273–292. (19 s.)

Petersson, O. (2021). Den offentliga makten. (Sjätte upplagan). Lund: Studentlitteratur. (472 s.)

Studentinflytande och utvärdering

Kursen utvärderas i enlighet med gällande riktlinjer för kursvärderingar vid Högskolan i Borås, där studenternas synpunkter ska inhämtas. Kursutvärderingsrapporten publiceras och återkopplas till deltagande och blivande studenter i enlighet med ovan nämnda riktlinjer, och ligger till grund för framtida utveckling av kurser och utbildningsprogram. Kursansvarig lärare ansvarar för att utvärdering enligt ovan genomförs.

Övrigt

Kursen ingår i kandidatprogrammen Bibliotekarie och Bibliotekarie, distansutbildning.